

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKE SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 022646 19 Uvp
Banjaluka, 20.05.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sudija Edine Čupeljić, predsjednika vijeća, Božane Vulić i Smiljane Mrše, članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Zdravke Čučak, u upravnom sporu po tužbi N. Č., D. Č. i B. Č. iz B. (u daljem tekstu tužioci), P. ..., I., protiv rješenja broj 16-03/4-1-4-562-86/17 od 19.03.2018. godine tuženog Ministarstva, u predmetu utvrđivanja svojstva člana porodice umrlog vojnog invalida i prava na porodičnu invalidninu, odlučujući o zahtjevu tužilaca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 022646 18 U od 25.02.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 20.05.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv uvodno označenog akta tuženog kojim je odbijena žalba tužilaca izjavljena protiv rješenja Odjeljenja ... Grad B. broj 06-562-569/10 od 22.04.2010. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužilaca za utvrđivanje statusa porodice umrlog ratnog vojnog invalida i priznavanje prava na porodičnu invalidinu po osnovu umrlog supruga i oca Č. M., RVI VI kategorije sa 60% invaliditeta, uz obrazloženje prvostepenog i osporenog akta da nema uzročno-posljedične veze između ranjavanja po osnovu kojeg je cijenjen njegov vojni invaliditet i bolesti koja je bila uzrok smrtnog ishoda.

Obrazloženjem pobijane presude u potpunosti se prihvataju kao valjani razlozi dati u obrazloženju osporenog akta u smislu da bolest pravnog prednika tužilaca, koja je bila uzrokom njegove smrti, nije bila u uzročno-posljedičnoj vezi sa povredom, odnosno bolešću koju je on imao za vrijeme učešća u oružanim snagama Vojske Republike Srpske, zbog čega nisu ispunjeni uslovi iz odredbe člana 60. stav 2. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca odbrambeno otadžbinskog rata ("Službeni glasnik RS" broj 55/07 – prečišćeni tekst, 59/08 i 118/09, u daljem tekstu: Zakon o pravima boraca) za utvrđivanje svojstva člana porodice umrlog vojnog invalida i po tom osnovu ostvarivanja prava na porodičnu invalidninu.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužioci osporavaju njenu zakonitost iz svih razloga predviđenih zakonom. Navode da se sud rukovodio nalazom drugostepene ljekarske komisije broj 125/18 od 15.03.2018. godine, a na kojem se temelji prvostepeno rješenje od 19.03.2018. godine, koja je stava da kod prednika tužilaca nema

uzročno-posljedične veze između spontanog pneumotoraksa, od kojeg se M. Č. liječio prije učešća u OS VRS u periodu od 02.09.1991. do 10.09.1991. godine i ispoljavanja malignog oboljenja pluća tokom 2008. godine, a nakon čega je preminuo 13.11.2008. godine, jer u anamnezi ima podatak da je pušač. U sastavu drugostepene ljekarske komisije nema ljekara specijalistu pneumoftiziloga koji bi dao svoje mišljenje na okolnosti uzročno-posljedične veze priznatog statusa ratnog vojnog invalida pravnog prednika tužilaca i smrti koja je nastala, pa pomenuti nalaz komisije nije prihvatljiv. Sud ne daje obrazloženje ni zašto nije postupljeno po uputama iz presude Okružnog suda Banjaluka broj 11 0 U 020494 17 U od 22.02.2018. godine, odnosno da se po zahtjevu tužilaca nije izjasnio ljekar specijalista ili ovlaštena ustanova koji su jedini kompetentni da se izjasne o postojanju uzročno-posljedične veze oboljenja prednika tužilaca i nastalog smrtnog ishoda. Jedini validan dokaz za donošenje pravilne i zakonite sudske odluke u predmetnoj stvari je nalaz i mišljenje prvostepene ljekarske komisije od 23.03.2000. godine, shodno kome nalazu je i priznat status RVI IV kategorije sa 60% invaliditeta M. Č., dopunjen sa mišljenjem specijaliste pneumoftiziloga. Predloženo je da sud uvaži zahtjev i preinači pobijanu presudu.

U odgovoru na zahtjev tuženi navodi da su svi navodi već cijenjeni u osporenom aktu, iz kojeg razloga predlažu da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, na osnovu odredbe 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 u daljem tekstu ZUS), odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Rješenjem Odjeljenja za boračko-invalidsku zaštitu Grad B. broj 06-560-1231/2001 od 18.12.2001. godine pravnom predniku tužioca je bilo priznato svojstvo vojnog invalida VI kategorije sa 60% invaliditeta po osnovu povređivanja desne šake i pogoršanja oboljenja, respiratornog hroničnog bronhitisa, sa pravom na ličnu invalidninu po tom osnovu. Prvostepena ljekarska komisija je svojim nalazom i mišljenjem od 17.12.2001. godine konstatovala da se kod imenovanog radi o stanju nakon povrede desne šake, te da se isti i dalje liječi od respiratornog hroničnog bronhitisa.

Prema odredbi člana 60. stav 2. Zakona o pravima boraca, pravo na porodičnu invalidninu ima član porodice umrlog vojnog invalida od prve do šeste kategorije, koji je umro od posljedica rane, povrede ili bolesti po osnovu koje mu je utvrđen vojni invaliditet. Iz provedenog postupka vještačenja od strane nadležne ljekarske komisije, od 15.03.2018. godine u smislu odredaba člana 89., 90., i 91. Zakona o pravima boraca, utvrđeno je da pravni prednik tužilaca nije umro od posljedice naprijed navedene povrede, odnosno bolesti, već od postojanja tumora hilusa lijevog plućnog krila. Nakon postavljene citološke dijagnoze (adenokarcinom) 2008. godine, prvi put je liječen u Klinici ... KC B. od 18.02. do 20.02.2008. godine zbog uvećanog lijevog hilusa. Promjene u medijastinumu nisu dijagnostikovane, odnosno postojale prema medicinskoj dokumentaciji do otkrivanja 2008. godine. Uvažavajući navedeno, ljekarska komisija u drugom stepenu je ocijenila da nema uzročno posljedične veze između spontanog pneumotoraksa koji je liječen prije učešća u OS VRS i ispoljavanja malignog oboljenja pluća 2008. godine (13 godina nakon priznatog učešća u OS VRS), kod osobe koja u svojoj anamnezi ima podatak da je pušač, tj. sa dominantnim riziko faktorom kod ispoljavanja malignog oboljenja pluća.

Bez osnova je tvrdnja tužilaca da se odluka prvostepenog organa nije mogla zasnovati na ocjeni ljekarske komisije koju ne čini i ljekar specijalista pneumoftizilog, a koji je jedini,

prema tvrdnji tužilaca, mogao dati mišljenje na okolnosti uzročno-posljedične veze priznatog statusa ratnog vojnog invalida pravnog prednika tužilaca i smrti koja je nastala. Ovo stoga što se prema članu 89. Zakona o pravima boraca, činjenica da je bolest, odnosno smrt, u uzročnoj vezi sa vršenjem vojne službe utvrđuje samo na osnovu nalaza i mišljenja nadležnih ljekarskih komisija iz člana 90., 91., i 92. toga zakona, što je u konkretnom slučaju, provedeno. Prema tome postupak povodom zahtjeva tužilaca proveden je u smislu odredbe člana 60. stav 2. Zakona o pravima boraca, u kojem su činjenice odlučne za pravilnu primjenu te zakonske odredbe potpuno i pravilno utvrđene, a koje tužiocima nisu argumentovano doveli u sumnju. Takođe, razlozi i obrazloženja osporenog akta i pobijane presude zasnovani su na činjenicama koje su pravilno utvrđene od strane nadležne ljekarske komisije kao medicinskih organa vještačenja specijalizovanih za utvrđenje uzročno-posljedične veze između spontanog pneumotoraksa, od kojeg se M. Č. liječio prije učešća u OS VRS u periodu od 02.09.1991. do 10.09.1991. godine i ispoljavanja malignog oboljenja pluća tokom 2008. godine, a nakon čega je preminuo 13.11.2008. godine.

Iz naprijed navedenog proizlazi da u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS koji bi je činio nezakonitom, pa se zahtjev tužilaca odbija primjenom odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić